

Vetenskap och kultur

Annorlunda vetenskapskommunikation i Halland
Projektledare: Charlotte Sikö Helin
Juli 2011.

**Hallands
bildningsförbund**

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
Förord,.....	3
Abstact.....	3
Inledning.....	4

Vetenskap och kultur :projektets målsättningar och utfall:

Organisation.....	6
Identitet, legitimitet och tillgänglighet.....	6
Arrangemangsformer.....	7
Andra oväntade möjligheter.....	7
Platser.....	7
Tema.....	8
Marknadsföring.....	8

Arrangemangen

Vetenskapscaféer.....	9
Vetenskapscaféerna okt 2010-maj 2011.....	10
Vetenskapskonserter.....	14
Särskilda satsningar med ”street science”.....	17
Media.....	20
Kortfattad översiktskalender.....	21
Kommande arrangemang.....	22
Arrangörer, medarrangörer, medverkande och sponsorer.....	23

Förord

Denna rapport är adresserad till Region Halland men skickas också för kännedom till arrangörer, medverkande samt andra institutioner och enskilda som aviserat intresse. Därför är den jämförelsevis brett hållen med en genomgående bilddokumentation. Bilderna är för internt bruk och får inte spridas/publiceras enligt gällande lagar. Original, pressklipp, broschyrmaterial etc kan lånas via Bildningsförbundet

Halland 7 juli 2011
Charlotte Sikö Helin
Projektledare

Abstract:

”Vetenskap och Kultur”/Hallands Bildningsförbund har metodiskt arbetat för att hitta alternativa former där forskare och experter möter allmänheten i nya miljöer och sammanhang dvs vetenskapskommunikation utanför institutionerna. Inspirerat av vetenskapsfestivaler, science on stage, forskarfredagar etc har Halland med sina speciella förutsättningar bildat ett ideellt, regionalt nätverk (där bl.a sjukhusen och högskolan ingår) som arrangerar t.ex. vetenskapscaféer, trottoarvetenskap, vetenskapskonserter och moderatorledda panelsamtal. Gemensam nämnare är det livs levande MÖTET mellan människor samt att publiken får tillfälle att ställa frågor
Hallandsmodellen innebär skräddarsydd vetenskapskommunikation som förmedlas djupt seriöst men ändå roligt, spännande och folkbildande i dess bästa bemärkelse. Allt med fri entré.

“a genius concept and very funny”,

Inledning

Halland är den bästa livsplatsen, sägs det. Kanske för att inte allt jämt och ständigt handlar om pengar utan det finns andra värden och kanske är det därför som lilla envetna, vitala Halland har förblivit en egen region som står rycken från sina stora grannar. En annan av idel fördelar är närheten mellan kommunerna och det har varit avgörande för det som idag kallas Vetenskap och Kultur.

Egentligen startade det hela med att Halmstad fyllde 700 år 2007. Länsmuseet, Länssjukhuset samt Halmstad Energi och Miljö grävde fram roliga föremål vilka berättade medicinhistoria och elektricitetens utveckling. Utifrån alla dessa grejor och i samarbete med Högskolan utgick en lång serie, mycket välbesökta, vetenskapscaféer som handlade om tänkande skidor (intelligenta material), hur långt man kommer på en banan (energi) eller skvallrande skärvor (arkeologi).

Strålände dag i Falkenberg

Ett vetenskapscafé startar alltid med att en forskare eller expert demonstrerar, visar och berättar om något. Efter ca 25 min får publiken ställa frågor och en moderator finns med som håller ordning. Det hela varar sällan längre än 45 min åtminstone formellt. Informellt brukar folk dröja sig kvar en stund till.

*Professor Pettersson demonstrerar en miljontedel på vetenskapscaféet om nanoteknik Sedan hälldes ketchup på hans byxor...
Plats: Världsarvet Grimeton*

År 2009 proklamerades av FN som Internationella astronomiåret och då briserade vår Hallandsmodell, annorlunda vetenskapskommunikation med en bred ”ovan” allmänhet. Ordentlig avspark fick vi redan då genom landshövdingens intresse och stöd med presskonferens på slottet. 78 arrangemang av caféer, utställningar, skollovsaktiviteter, paneldebatter, street science och det sprillans nya konceptet vetenskapskonserter med epicentrum Hallands Bildningsförbund i samarbetet med Länsmuseet, Länssjukhuset, Musik i Halland med stöd bl.a av Region Halland. *Varje evenemang utgick från att vetenskap och*

kultur är två sidor av samma mynt Blandningen av personligt engagemang, föremål och/eller experiment, en bild och/eller ljud visade sig vara en säker väg att nå ut till de allra flesta, syftet var att attrahera även en ovan publik utan att bli lättviktig i informationen eller tappa i förtroende. (Den som önskar kan rekvirera en fullständig redovisning hos Bildningsförbundet.)

Projektet fick respons både nationellt och internationellt med vetenskapsprogram bl.a i Cambridge samt Northampton i England, Göteborg och Lund.

Sedan augusti 2010 löpte Vetenskap och kultur vidare hos Bildningsförbundet med stöd från Region Halland, och Carl Bennett AB som sponsor. Projektet avslutades 3 juli och härmed kan projektet redovisas och utvärderas.

Den 7 personer starka Hallands Kammarmusikensemble medverkade vid två tillfällen på vetenskapsfestivalen i Göteborg 14 maj 2011. Här efter en kortis i Nordstan (jättegalleri i centrala stan). Hela föreställningen, där publiken kunde interagera, ägde rum i Science Lounge, festivalens "epicentrum".

Vetenskap och Kultur: Projektets målsättningar och utfall

Organisation

Utifrån gjorda erfarenheter skulle verksamheten organiseras genom att projektledaren satte samman ett *regionalt referensteam* bestående av lämpliga representanter från olika institutioner, skolvärlden och näringslivet. Allt i akt och mening att underlätta samarbetet med andra grupper såväl nationellt som internationellt, ekonomiskt, administrativt och/eller produktionsmässigt på alla plan. (Med grupper avsågs inte bara institutioner och organisationer utan även föreningar av olika slag. Ett sådant team väger också tyngre inför ansökningsförfaranden.)

Under hösten 2010 kallades ett antal i första omgången men det visade sig ganska snart att det blev för många så här i början innan verksamheten hittat sin naturliga struktur. Av många anledningar skiljer det stort i förutsättningarna mellan de olika arrangörerna eller kontaktpersonerna och detta är främsta orsaken till att vi inte kan forcera fram hur en långsiktig, fungerande organisationen kan se ut.

Fram till hösten 2011 består ”tänktanken” av tre personer: Anna Holmström, Hallands Konstmuseum, Per Österberg, Högskolan i Halmstad samt Charlotte S Helin. Vi arbetar f.n. på ett förslag till effektivare struktur som presenteras i samband med vår nya ansökan om stöd till verksamheten 2011-2012.

Identitet, legitimitet och tillgänglighet

är sammanfattningsvis tre behov som snabbt formulerades. Namn, informationsmaterial, IT stöd högst på agendan under tidig höst 2010 och allt kunde tas i bruk i oktober samma år.

Efter mycket grannande och brist på spetsiga alternativ valdes att behålla namnet Vetenskap och Kultur och närmast omgående började bygget av hemsidor som fortfarande pågår. Från början var tanken att varje arrangör själv skulle kunna gå in och uppdatera just sitt program men det visade sig otympligt.

Nu fungerar sidan www.vetenskapochkultur.se med e-posten info@vetenskapochkultur.se som administreras av enbart två personer, den ena en t.f. projektassistent som visat sig närmast outhärlig.

Parallellt med det svenska nätverket byggs även ett nätverk med våra kraftfulla kontakter i andra länder och arbetet med hemsidan scienceisculture.com tar fart under hösten 2011.

Landshövdingens personliga engagemang har på flera punkter varit avgörande för projektets framgångar. Presskonferenserna på slottet, patronaget under Englandsbesöket mm har gett nätverket extra glans och trovärdighet.

Sajtens träffsida

Arrangemangsformer

I enlighet med projektformuleringen arrangerades runt om i länets samtliga kommuner Vetenskapscaféer för allmänheten (26 st), Trottoarvetenskap (street science) med pröva-på eller experiment (9 st), Vetenskapskonserter (8 st) och Särskilda satsningar (8 st).

*Publiken ställer frågor under vetenskapscaféet om hjärnan på Klimatdagen
Samarr: KLIMP, Stadsbiblioteket i Halmstad*

Kunskapscaféer för ungdomar och små vandringsutställningar är planerade för hösten/vintern 2011-12 då tiden inte räckt till denna vår. (Alla kvarnar mal inte lika...☺) Istället har

andra oväntade möjligheter

och önskemål dykt upp. Framför allt *stjärnhimlen*, astronomin kvarstår som fokus för ett allmänt intresse och grubbel.

Till stor glädje har det även etablerats ett samarbete med Högskolan i Halmstad och *lärarutbildningen*. Docent Pernilla Nilsson, LUT, ansvarar för blivande *NO-lärare* och är själv en värdefull tillgång när det gäller att fånga in ungdomar. För närvarande har vi fyra mycket duktiga lärare som medarbetare i den just påbörjade ungdomsverksamheten *Rymdunger* för 10-14 åringar samt *Ung i Universum* för 15-19 åringar.

Platser

Uppsökande verksamhet kräver engagemang men ger också resultat.

Våra "tillhåll" under den gångna perioden har huvudsakligast varit

Kungsbacka: Tjolöholms slott.

Varberg: Naturum på Getterön, Världsarvet Grimeton.

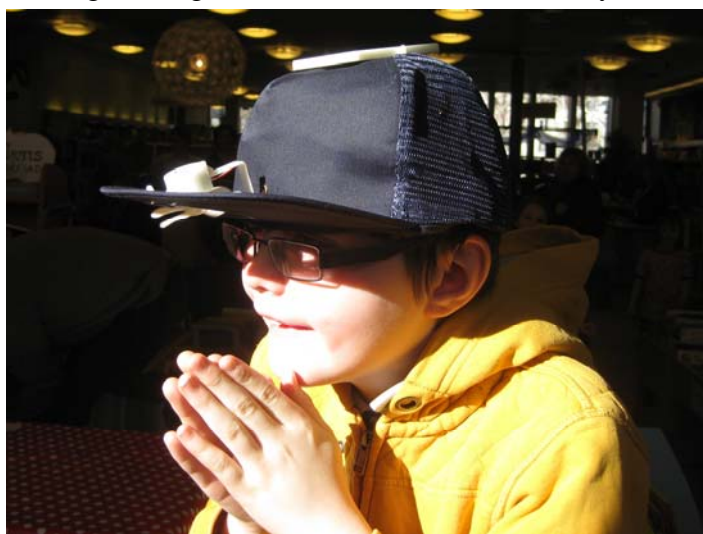
Hylte: Naturskyddsföreningen i Hylte.

Falkenberg: Falkenbergs bibliotek.

Halmstad: Stadsbiblioteket, Andersbergs bibliotek, slottet, Immanuelkyrkan, Högskolan, Tönnersa.

Laholm: Teckningsmuseet.

Andra platser: Göteborgs stadsbibliotek, Michaelshouse Cambridge University UK, St Seps cath, Northampton UK, Båstads kyrka.

Solstråle på Göteborgs stadsbibliotek

Tema

Förra omgångens tema utgick från Internationella Astronomiåret medan denna skulle handla om folkhälsa ur olika perspektiv. Så har också skett men det visade sig att framför allt stjärnhimlen har lockat hög som låg och astronomin som en paraplyvetenskap dvs ett område som inrymmer strängt taget all mänsklig aktivitet som fysik, biologi, teknik, filosofi, kultur har blivit väldigt tydlig. Det är ingen tillfällighet att de planerade ungdomskaféerna ("När är man vuxen" resp "Min plats i universum") och många av de extra föreläsningarna kretsat kring de stora frågorna. Slutsatsen måste därför bli att kunskap om materians ursprung, liv och död i galaxen i högsta grad är en fråga om folkhälsa! Det kommer förfrågningar från strängt taget alla sorters grupper i samhället och när nu astronomin är så attraktiv, kan man tycka att det vore mindre klokt att inte odla den plantan.

Marknadsföring

Marknadsföringen är alla arrangörers huvudverk, Vetenskap och kultur är inget undantag men har ändå lyckats över förväntan. En stor del i denna har lärdomar från tidigare projekt men också råd från kollegorna framför allt inom den nationella organisationen Vetenskap och Allmänhet, VA, samt vännerna i Danmark och England.

Krutet läggs på att:

- Sprida informationen via nätet. Vid varje arrangemang uppmanas intresserad publik att lämna sin e-postadress för påminnelser inför kommande saker (effektivt!).
- Informationen går också ut via de egna arrangörs-/referensledens nätverk såsom vänföreningar o.likn.
- Komma med i evenemangskalendrar.
- Få draghjälp andras broschyrer och annonser.
- Bekosta egna annonser.
- Med lite tur, uppmärksamhet i pressen och radio.

Härutöver har det införskaffats tre gatupratere med verksamhetens dekal (tre varianter beroende på sammanhang) och webadress överst. De fungerar utmärkt och är rentav nödvändiga i större sammanhang såsom marknader eller "dagar" när det sjuder även av andra aktiviteter.

Artikel i Hallandsposten 20 juli 2010 inför Engelsbesöket

Vetenskapsentusiaster från Halland åker till England

MUSIK, Musik och vetenskap - går det verkligen ihop? Det tycker i alla fall Hallands Kammarorkester som står i England för att sätta upp konserten "Twinkle, twinkle little star..."

Mer vetenskap
I vetenskapskonserter blev mångt bland annat gästerna bjöds till Regius Hall där de fick se ett av världens äldsta teleskop och vetenskapliga instrument som användes för att upptäcka planeterna Uranus och Neptunus.

Vetenskap och musik
Vetenskap och musik har alltid ingått i vår utbildning. William Herschel som är en av postklassikernas stora vetenskapsmän var även musiker och kompositör. Han utvecklade teleskopet och tog samband mellan musikteori och optik. Ett annat exempel är astronomen Johannes Kepler som förstått att planeterna rör sig i elliptiska banor runt solen. Han kom på att man kunde bestämma förhållandena för jordens bana runt solen genom att jämföra jordens bana runt solen med en cirkel.

Historik
Musik har framfört av i Hallands Kammarorkester, dirigenter Hans Johansson och hans musik och består av alla från Magnus till en härlig klara 1300-tals England och ett fantastiskt skivspel av Galileo.

Arrangemangen

Huvudsakligen är Vetenskap och kultur antingen huvud- eller medarrangör. I några fall har Vetenskap och kultur deltagit utan att vara arrangör. Alla andra huvudarrangörer är angivna efter respektive evenemang. I övrigt hänvisas till medverkandelistan på sid 23.

Nyfikna besökare i alla åldrar samlas kring mikrobiologen och forskaren Ingegerd Sjögrens grunkor. Vetenskapscafé om bakterier på Andersbergs bibliotek, Halmstad.

Vetenskapscaféerna

Caféerna äger rum i ett tillfälligt eller riktigt café och inleds alltid av ett kortare anförande av en sakkunnig och övergår sedan till diskussion med publiken, ofta via en moderator.

PS om caféerna: De är aldrig längre än 40 min och skall därför inte jämföras med en föreläsning som är något helt annat. Experten berättar en stund, i regel utifrån bilder eller föremål och sedan är det fritt fram för frågor. En moderator finns med, det ligger också penna och papper framme på borden (de ”dumma” frågorna är ofta de bästa!). Fri entré överallt.

Totalt 21 olika ämnen vid 26 olika tillfällen oktober 2011-maj 2011.

Besöksfrekvenserna varierar väldigt utifrån flera parametrar: förberedelser och engagemang på plats, ämne, lokal, förhandsinformation, tidpunkt m.m. Om forskaren/experten är välkänd eller ej tycktes vara av mindre betydelse. Det minsta caféet hade ett tiotal åhörare, det största närmare 70 - vilket är för många! Idealet för ett café är max 40 deltagare, blir det för stort får folk tunghäfta och då är syftet förfelat.

Vetenskapscaféer oktober 2010 – maj 2011

”Mycket mer än bara ett djur”

Nyligen gick Svenska veterinärförbundet ut med alldeles färsk forskning om vad som bl.a. händer rent medicinskt med oss när vi umgås med djur. Verkligen värt att veta!

Ulla Björnehammar är veterinär och en auktoritet på området. Stadsbiblioteket i Halmstad

Intresserad medverkande på Stadsbiblioteket, Halmstad

”Den märkvärdiga hörseln”

Öronkirurgen Kornel Sass

berättar om ljud och ljudförnimmelser.

Är det bara öronen man hör med? Vad är det vi hör egentligen och hurdan är vår hörsel jämfört med andra djur? Finns ljud över huvud taget?

Teckningsmuseet i Laholm 2011

”Det beräknande språket”

Om språk som styrmedel, terapi och makt, ordens ursprung och egentliga betydelse. Ju mer medveten man kan bli om detta, ju lättare är det att stå emot! Torbjörn Jansson är en synnerligen uppskattad lärare i svenska på Högskolan i Halmstad. Teckningsmuseet Laholm och Andersbergs bibliotek

Torbjörn Jansson, premierad pedagog, Högskolan i Halmstad. Teckningsmuseet i Laholm 2011.

Morsejakt för hela familjen - som GPS fast smartare! Leta grejor med hjälp av Morse. Här ställs alla sinnen och förmågor på prov: Ut i naturen med sökaren, lyssna dig fram till gömstället, klura ut svaren på frågorna. Lyssna in Morsesignalerna, översätt dem till kortlång, översätt till vanliga bokstäver - här gäller det att vara skärpt! Världsarvet Grimeton

”Reptilen och förståndet” Vilden inom oss styr mat, sex och pengar men finns det andra områden där vår reptilhjärna påverkar oss utan att vi fattar det? Utvecklas och samarbetar dessa bägge? Tänk om det är så att om vi bejakar vissa egenheter skulle vi slippa en massa problem? Leg. Läkaren, Ph.D Eva Thornberg ger oss mycket nytt att tänka på.
Stadsbiblioteket i Halmstad och Teckningsmuseet i Laholm

*Känslöhjärnan hinner alltid före förståndet...
Dr Thornbergs vetenskapscafé på Stadsbiblioteket i Halmstad 2011*

”Tuta och kör från snudd på evig källa” Är detta lösningen på energiproblemen? Ren energi och dessutom gratis - för bra för att vara sant? Plönningegymnasiet har en stor anläggning och projektledaren där, Lars Hollman, tar med sig en (luktfri) modell till caféet. Teckningsmuseet Laholm och Andersbergs bibliotek

Modell av Plönninge biogas skala 1:10

”Vindkraft, vill du veta mer?” Kom och lyssna på Beatrice Eriksson, samordnare för Närverket för vindbruk, Länsstyrelsen i Halland, om naturresursen vind på uppdrag av Energimyndigheten. Därefter dags för frågor från publiken.
Naturum Getterön, Varberg

”Konsten att inte bli sjuk när man är ledig” Är det en slump eller händer det faktiskt saker i kroppen när man kopplar av som gör att man blir sjuk precis när semestern börjar, festen är över eller allting är i hamn? Styr man över detta själv eller finns det andra faktorer? Leg.läkaren Anders Åkvist ger sin syn och andras syner på saken.
Andersbergs bibliotek samt

Stadsbiblioteket i Halmstad

”Att äta eller inte äta, det är frågan” Ligger det något i de där larmrapporterna om rött kött, konstiga fetter, mörk choklad eller är det bara som man vill ha mer pengar till just den egna forskningen? Det kanske räcker med bara potatis och lite olja? Professorn i kostvetenskap Gunnar Johansson väcker känslor...
Stadsbiblioteket i Halmstad

Liv i universum och det kosmiska kretsloppet
Sökande efter andra planeter pågår för fullt och spänningen stiger. Samtidigt spårar man stjärnors födelse och död där även vi ingår....Arne Sikö är fysiker och undervisar i astronomi bl.a. på Högskolan i Halmstad
Andersbergs bibliotek

Tönnersaobservatoriet, Eldsberga och Frida Palmér-observatoriet, Högskolan i Halmstad är ganska väl utrustade för besökare i alla åldrar. Stjärntittarkvällar, visningar, ”dagar” och föredrag äger rum året om undantag för juli då underhållsarbete sker.

”Hon och han är två sidor på samma mynt ” Om könsskillnader i hjärnan Det finns biologiska skillnader mellan den manliga och kvinnliga hjärnan, en del ser man redan på de nyfödda barnen. De är många, avgörande och politiskt inkorrekt - trots att det borde vara precis tvärtom. Men frågan är också om man UPPFOSTRAS till könsskillnader.
Andersbergs bibliotek och Världsarvet Grimeton

Fundersamt på vetenskapscafé i Falkenberg 2011

”Aldrig mera tvätt, geckoödlan samt lösningen på allt ” Nano betyder en miljarddel och idag är nanoteknik ett av de intensivaste forskningsområdena. Slippa tvätta fönster, förlamade återfår rörligheten, evighetstejp – idel välsignelser? Professorn i fysik, Håkan Pettersson är inte rädd för att demonstrera och diskutera.
Stadsbiblioteket i Halmstad och Världsarvet Grimeton

”2 kg av våra minsta vänner” Du är aldrig ensam ... och det är faktiskt rätt trevligt att upptäcka det! För den nyfikne: vi har med en apparat som avslöjar var de håller hus – bakterierna! Mikrobiologen Ingegerd Sjögren från Länssjukhuset i Halmstad berättar och VISAR! Stadsbiblioteket i Halmstad och Andersbergs bibliotek

Rena händer i UV?

”Den lysande världen” Hon stod outtröttligt framför jättegrytor, rörde om i en sörja av stenkross som lades i glasburkar som sedan ställdes undan. En kväll hade hon glömt något och då såg hon, Marie Curie, ...
Andersbergs bibliotek

” Den mystiska Betlehemstjärnan” Oavsett vad man tror på så har många av de händelser som nämns i de olika skrifterna faktiskt, snarlikt eller sannolikt ägt rum. Frågan är bara vad som egentligen skedde, var och varför... Arne Sikö, civilingenjör, lärare i astronomi, fysik samt läroboksförfattare och ordförande i Hallands astronomiska sällskap, Charlotte S Helin demonstrerar och berättar.
Andersbergs bibliotek, Mellbystrandsgården och Naturum Getterön

”Tur att vi inte kan flyga”

Som tur är har jorden sin dragningskraft annars skulle vi varit illa ute. Det finns många intressanta aspekter på det här med gravitation och ännu fler sätt att testa den: konstiga väskor, trissor, skateboard, raketer (ofarliga) och ett svart hål i teorin.

Rustikt café om gravitation. Teckningsmuseet Laholm

Vetenskapscaféet handlar om att ta sig härifrån...

”Läkande grönska” Ibland kan det räcka med en blomkruka för att det skall hända saker både till kropp och själ. (Med detta menas inte att man får en kruka i huvudet.)
Falkenbergs stadsbibliotek

Vetenskapskonserter

Totalt 5 produktioner och 8 föreställningar

I andra länder har man Science Performance vilket brukar innebära att en forskare eller lärare demonstrerar något eller att man ger vetenskapsteater. Detta är en hybrid av tvärvetenskap och musik, alltid med professionella bland deltagarna som garanter för fakta respektive musikalisk kvalitet.

Gränsöverskridande föreställningar där kommentarer, bild, föremål och musik är bärande av en berättelse eller händelse vilket innebär att olika yrken eller grupper samarbetar. Dessa former av kommunikation hör till dem som blivit allra mest uppskattade och intresseväckande.

Från Nordstan 14 maj 2011

”Newtons tekopp” Tvärvetenskap med ihopblandningen Hallands Kammarmusikensemble. Musiken –bl.a en misshandlad Rule Britannia-, de historiska gestalterna, den tekniska utvecklingen, förändringar i världsbilden och diverse naturlagar är röda trådar. Och så Newton med sin tekopp...

Medverkande: Violin I: Michael Nielsen, Violin II: Peter Skoog, Viola: Elvira Tufvesson
Cello: Anna-Stina Mühlhäuser, Experimentell fysiker: Arne Sikö, Etymologisk pratbubbla:
Torbjörn Jansson, Entusiastisk pedagog: Charlotte S Helin.

Vetenskapsfestivalen i Göteborg, Nordstan samt Science Lounge, Pedagogen

”Tomtebloss och stjärnskott” Mindre allvarlig konsert om Rudolfs röda mule, snöfall och Johan Julaljus Blånatotte med Renhornsmagistrarna, madame och kammarkören.
Stadsbiblioteket i Halmstad

”Konsten att inte kunna flyga” Gladlynt vetenskapskonsert främst från den tiden då det mesta väntade på att bli upptäckt. Stråkkvartett: Violin I: Michael Nielsen, Violin II: Peter Skoog, Viola: Elvira Tufvesson, Cello: Anna-Stina Mühlhäuser, piano, entusiastiska berättare, en handgriplig fysiker som så gärna vill demonstrera, en påpasslig ”ordmärkare” samt kör.
Immanuelkyrkan i Halmstad, Med stöd av Kulturnämnden i Halmstad

”Twinkle, twinkle...”

Föreställningen (på engelska) handlar om den tid då det mesta väntade på att upptäckas. Här finns det lutspelande vetenskapsgeniet Galilei, syskonen Herschel, från början yrkesmusiker, men sedermera världsnamn, den briljanta fysikern och målaren Mary Somerville, Sir Humphry Davy som inte visste att han hade lösningen på växthuseffekten m.fl. Och så det där med att hålla upp té...

Responsen har både i England och Sverige varit mycket positiv på vetenskapskonserten som i praktiken också är en tribut till upptäckarglädjen och kreativiteten. “A genius concept and very funny”, som arrangören i Northampton uttryckte det. Stråkkvartett, Violin I: Stefan Wågsjö, Violin II: Ulrika Årman, Viola: Elvira Tufvesson Cello: Anna-Stina Mühlhäuser, Piano: Andreas

Lindgren, entusiastiska berättare, en handgriplig fysiker en ”ordmärkare” samt kammarkören.

Cambridge University samt med anledning av Royal Societys 350-årsjubileum, i St Seps, Northampton, UK, Tjolöholms slott.

*Barnarbete på
Tjolöholm 2011*

”Blinka lilla stjärna där...”

Gadlynt vetenskapshistoria med Båstad i åtanke och kyrklig inblandning...

Stråkkvartett, Violin I: Michael Nielsen, Violin II: Peter Skoog, Viola: Elvira Tufvesson, Cello: Anna-Stina Mühlhäuser,

Piano: Andreas Lindgren,

entusiastiska berättare, en handgriplig fysiker som så gärna vill demonstrera, en påpasslig ”ordmärkare”, samt kör.

Mariakyrkan i Båstad.

Medarrangör: Båstads församling

*Lokal statist fumlade till en början
men resonerar sig ur situationen.
Mariakyrkan, Båstad 2011*

Särskilda satsningar

Med detta avses paneldiskussioner, större föreläsningar och annat som innebär större arrangemang och evenemang. Alltid fri entré och frågestund men också mer tid att testa, undersöka eller prata vidare.

"Människan - vara eller varelse"

Fr v. Anders Mellbourn, Bo Lindblom, Annika Rejmer, Graham St John Willis, Carl Sundberg.

Som en direkt konsekvens av gästspelet i England kunde vi arrangera en mycket intressant diskussion med möjlighet för publiken att ställa frågor.

7 april kl 19: Internationell panel om det trots allt goda arbetet för mänskliga rättigheter och mot människohandel. Immanuelkyrkan Halmstad, fri entré. Panelen består av:

Fil dr., testpilot mm Graham St-John Willis som lobbade igenom en grundlagsändring i England mot trafficking och övergrepp mot barn (simultantolkas av Carl Sundberg), Bo Lindblom, tidigare Svenska Amnestys ordförande, författare och debattör (hörs ibland i Obs Kulturkvarten i P1) och Annika Rejmer, doc och forskare Sociology of Laws, Lund samt professor i statsvetenskap Anders Mellbourn, tidigare chefredaktör för Dagens Nyheter och chef vid Utrikespolitiska institutet. Moderatoren förmedlar frågor från publiken

Medarr: Immanuelkyrkan

Dagen innan hade Graham gästat högskolans studenter och bl.a talat för jurister. Efter hans besök har det bildats en grupp på skolan i arbetet mot trafficking (obs att eng. trafficking har en bredare betydelse av människohandel) se vidare www.notforsalecampaign.org

"En resa i 4 dimensioner",

10 februari Wigforssalen, Högskolan, Halmstad. Kl 19 offentlig föreläsning.

(Publik tillströmningen blev så stor att vi måste flytta till Malcussalen som snabbt fylldes.)

Den fantastiske professor Gösta Gahm, Stockholms universitet, tar med oss med på en resa till planeterna, genom Vintergatan och vidare ut i de kosmiska djupen. Han visar en unik 3-dimensionell film där man får ha specialbrillor! Moderatorledd frågestund.

Medarr: Hallands astronomiska sällskap - med stöd av Kulturnämnden i Halmstad

”Utomjordingar och annat förstenat”

2 maj Halmstad, Stadsbiblioteket kl 18. Arne Sikö: föredrag om meteoriter och planetbildning. Mineralutställning och lite experimenterande samt fint besök av Bo Andersson, Göteborg, som har Sveriges största privatsamling av meteoriter! Med stöd av Kulturnämnden i Halmstad. Samarr: Hallands Astronomiska sällskap och Hallands geologiska klubb.

Snöstorps scoutkår testar magneter och meteoriter. Lite läskigt är det faktiskt!

Street Science eller Trottoarvetenskap

9 arrangemang på 8 olika platser

Det är svårt att hitta en bra term på svenska som täcker innebörden av det engelska uttrycket. *Street science* innebär att man tar med sig sitt pick och pack ut på stan, ställer upp det där och låter folk testa, titta, fråga. Tills vidare kallar vi det *Trottoarvetenskap*.

”Stjärntittarkväll”

Observationskväll med introducerande föreläsning och sedan tid för samtal medan vi väntar på att det skall bli tillräckligt mörkt. Vi börjar med att förbereda er på vad som skall hända, visar några bilder, delar ut stjärnkartor mm. Är det busväder ger vi en liten extra familjeföreläsning.

10 november, Tönnersaobservatoriet, 18 november Tjolöholms slott kl 18. Medarr: HAS

”Strålande dag”

Strålning av alla de slag med experiment och demonstrationer som alla kan förstå. Testa mobiltelefon, titta på saker i annat ljus, man kan göra mycket i en mikrovågsugn...., kosmisk strålning, strålning inom vården mm. Vad är det djuren ser som inte vi gör? Är all strålning farlig och i så fall varför då? Visste du att det finns naturlig radioaktivitet även inne i våra kroppar? Eller att all materia, dvs även vi själva, skickar ut elektromagnetisk strålning som är mer eller mindre mätbar? Vi ger dig underlaget och du bestämmer själv vad som är rimligt och vad du vill tycka. Stadsbiblioteket, Göteborg, Världsarvet Grimeton och Falkenbergs stadsbibliotek

Hur är det med telefonen...? Stadsbiblioteket i Falkenberg

”Earth Hour”

26 mars klockan 20.30 genomförs världens största klimatmanifestation Earth Hour. Genom en enkel handling – att släcka ljuset under en timme – visar du ditt stöd för klimatet. I samband med Earth Hour ordnar naturum en stjärntittarkväll med fältkikare, föredrag och invigning av Högskolans i Halmstads fina refraktor. Samarr: HAS, HH, GAK

*Smockfullt på Naturum Getterön
Varberg både inne och ute*

”Vad gäller för vindkraft?”

Hylte frågar sig: ”Hur påverkas naturen och vardagen på landsbygden när miljarderna rullat in och rullat ut igen? Vad blir kvar under de majestätiska möllorna förutom kabel, breda bilvägar och en vändplan kring varje torn?”

Det uppstår splittring då grannar och närboende fruktar att möllorna kommer att påverka deras livsmiljö med buller och blink. Folk känner sig otrygga och sårbara för de biverkningar som kanske först visar sig när industrianläggningarna redan är i full gång och det är för sent att reglera. Kommuner och medborgare har ännu inte hunnit få insikt och kunnat ta ställning till frågan om ännu okända biverkningar. Det finns all anledning att skynda långsamt med utbyggnaden så att vi hinner få kunskap och fakta på bordet”.

Moderatorstyrda frågor ställs till Beatrice Eriksson samt Hylte kommuns ledande politiker. I samarbete med Naturskyddsföreningen i Hylte.

*Allvarliga men kaffedrickande på sansat Hyltecafé om vindkraft 2011 Församlingshemmet,
Hyltebruk*

Naturskogsbruk - varför det?

Seminarium 19 maj kl 10, Tiraholm, Unnaryd.

Projektet Naturskogsbruk efterlyser hållbara brukningsmetoder i skogen och balans mellan produktion, skyddsfunktion och rekreation. Världen ropar efter skogarnas tjänster och det är upp till oss i skogsnäringen att själva komma till rätta med de påtagliga systemfelen, som i omvärldens ögon får skogsbruk att framstå som tärande och inte som närande. Vi vill inte behöva skämmas inför våra efterkommande för den utarmning som vårt brukande för med sig och det är vi som måste ta tag i situationen. 2011 är Skogens År och nu är det dags att se över systemen. Arrangör: www.naturskogsbruk.se Moderator från Vetenskap och kultur

Skogsstormarna kastade ett skarpt ljus över besvärande svagheter och systemfel i dagens metoder. Inte bara vår ekonomi havererade, liksom allmänhetens förtroende för oss, utan även många brukares hela arbetsglädje och yrkesstolthet.

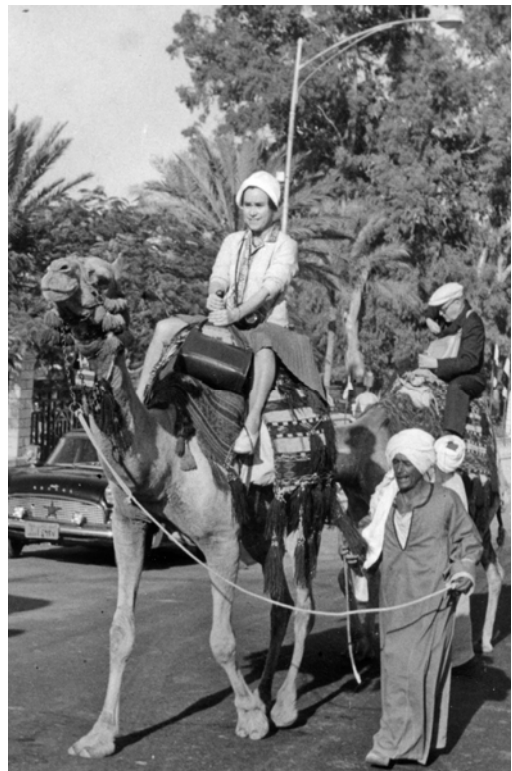
Uppföljning

Den okända Frida Palmér

Sveriges först kvinnliga astronom hette Frida Palmér. Titeln astronom är inte skyddad men konsensus är att man skall ha disputerat i ämnet för att få kalla sig astronom och detta gjorde Frida i Lund 1939. Hon kom till Halmstad 1946 som lektor i matematik och fysik på Högre allmänna läroverket i Halmstad men....

”Återupptäckten” av Frida Palmér under IYA 2009 ledde till en serie föreläsningar, artiklar, bevarandet av hennes grav (!) men också att observatoriet på Högskolan i Halmstad nu blivit uppkallat efter henne. (se vidare länken Frida Palmér på www.vetenskapochkultur.se)

Frida Palmér och (sannolikt) den framstående estniska astronomen Ernst Öpik på resa tidigt 1960-tal. Från föreläsning på Astronomiska institutionen, Lund. Arr: ASTB

Media

Presskonferenserna på slottet i närvaro av Landshövdingen bevakades väl av såväl tidningar som radio.

Hallandspostens Halmstad- Laholm- och Hylteredaktioner har ofta bevistat framför allt vetenskapscaféerna. Så också Hallands Nyheter i Falkenberg och Laholm Tidning i just Laholm som dessutom varit medarrangör vid ett tillfälle.

Radio Halland har gjort ett flertal intervjuer eller sänt från evenemang och det är bara att konstatera som så många gånger tidigare: goda mediakontakter är stärkande för framtidsutsikterna. Eftersom projektet täcker hela länet, strävar efter att nå allmänheten i dess bredaste bemärkelse - den uppsökande verksamheten drar sig inte för minsta vrå eller sammanhang - drivs ideellt och bidrar till nyheterna, kunde kanske media gå in som sponsor. Vetenskapsfestivalen i Göteborg stöds t.ex. av GP, Fyrverkerifestivalen i Halmstad av HP och bägge evenemangen är återkommande.

Kortfattad översiktskalender

2010

- 13 juni - "Twinkle, twinkle" på Tjolöholms slott
25 - 31 juli – Englandsturné med Science concerts
16 oktober - Stadsbiblioteket i Halmstad kl 12 Vetenskapscafé "Inte bara ett djur"
1 november - Presskonferens Halmstads slott kl 14
10 november - (Astronomikväll på Tönnersaobservatoriet kl 19. OBS abonnerat)
18 november - Stjärntittarkväll på Tjolöholms slott kl 18
24 november kl 18 - Berättarkväll på Andersbergs bibliotek, Halmstad: Om Marie Curie
27 november - Stadsbiblioteket i Halmstad kl 12 Vetenskapscafé "Om konsten att hålla sig frisk"
27 november - Stadsbiblioteket i Falkenberg kl 13 Kunskapscafé . "Läkande grönska"
5 december - Naturum, Getterön Miljövänlig julmarknad
5 december kl 17 - Stadsbiblioteket i Halmstad "Tomtebloss" Lekfull konsert om julens natur
11 december - Stadsbiblioteket i Halmstad kl 12 Vetenskapscafé "Att äta eller inte äta"
12 december - Naturum, Getterön: Vetenskapscafé kl 13 "Den mystiska Betlehemsstjärnan"
15 december - Andersbergs bibliotek, Halmstad Julmarknadscafé "Den mystiska Betlehemsstjärnan"

2011

- 15 januari kl 13 - Teckningsmuseet i Laholm Kunskapscafé "Det beräknande språket"
22 januari kl 13 - Världsarvet Grimeton Vetenskapscafé "Aldrig mera tvätt, geckoödlan samt lösningen på allt". Om nano.
29 januari - Stadsbiblioteket i Halmstad kl 12 Vetenskapscafé "Reptilen och förståndet".
12 februari kl 13 - Teckningsmuseet i Laholm: Kunskapscafé "Tuta och kör från snudd på evig källa" Om biogas.
12 februari - Båstad kyrka kl 18 Vetenskapskonsert
26 februari - Stadsbiblioteket i Halmstad kl 12 Vetenskapscafé "Aldrig mera tvätt, geckoödlan samt lösningen på allt". Om nano.
5 mars kl 12-14 - Strålande dag på Stadsbiblioteket i Göteborg.
8 mars - Världsarvet Grimeton. Vetenskapscafé "Hon och han är två sidor på samma mynt". Om könsskillnader i hjärnan.
12 mars kl 13 - Teckningsmuseet i Laholm: Kunskapscafé "Om jag nu inte kan flyga..." Handgriplig gravitation..
14 mars - Vetenskapscafé Andersbergs bibliotek kl 17. Astronomi: Liv i universum och det kosmiska kretsloppet.
16 mars: - Naturum, Getterön kl 18.30. Om vindkraft.
26 mars kl 19.00-21.00 - Naturum, Getterön Earth Hour.
28 mars. – Vetenskapscafé, Andersbergs bibliotek kl 17. "Tuta och kör från snudd på evig källa". Om biogas.
2 april - Stadsbiblioteket i Halmstad kl 12. Vetenskapscafé, "2 kg goda vänner", Om våra närmaste kamrater.

7 april kl 19 - Immanuelkyrkan Halmstad, Graham St John-Willis och en bred panel om det konstruktiva arbetet mot trafficking.

9 april kl 13 - Teckningsmuseet i Laholm: Kunskapscafé.

11 april – Vetenskapscafé, Andersbergs bibliotek kl 17, ”Konsten att inte bli sjuk när man är ledig”.

12-13 april - Naturum, Getterön: Baciller för barn. Alla kommunens femteklassare med lärare har specialdagar.

16 april kl 12 - Hyltebruk, församlingshemmet, diskussion om Vindkraft.

20 april - Naturum, Getterön: Vetenskapscafé kl 18.30, ”Tuta och kör från snudd på evig källa”. Om biogas.

22 april kl 14-16 - Observatoriet i Tönnersa: Rymdungar (10-14 år), pröva på olika saker och kanske titta på solfläckar.

2 maj kl 19 - Stadsbiblioteket Halmstad, ”Utomjordingar och annat förstenat”. Om geologi och utomjordingar...

7 maj kl 12-13 - Världsarvet Grimeton: Morsejakt för hela familjen.

8 maj kl 18 - Immanuelkyrkan Halmstad. Vetenskapskonsert.

14 maj kl 14 - Nordstan och kl 17 Science lounge, Göteborg: Vetenskapskonsert.

21 maj kl 13 - Teckningsmuseet i Laholm: Kunskapscafé om ljud.

3 juli – Grimeton, "Strålande dag", Experiment och demonstrationer för hela familjen om strålning av alla de slag.

Kommande arrangemang 2011

28 juli Laholm "Hur långt kommer man på en banan"

11-12 augusti Tönnersa "stjärntittarkväll"

22 augusti kl 13,30 Clavis Halmstad

24 augusti kl 19 Slottet Halmstad Vetenskapskonsert "Big Bang"

28 augusti kl 20 Andersberg "Stjärntittarkväll" samarr. HAS

7 september 19,30 Tönnersa "Öppet hus"

12 september kl 17 Andersbergs bibliotek Vetenskapscafé

18 september kl 14 Högskolan Halmstad "Hjärnverket" 10-14 år, föranmälan

20 september kl 15 Andersberg Medborgarcenter "Science for girls"

22 september kl 19 Immanuelkyrkan Halmstad ” Vem skall bestämma om lidandet"

25 september kl 14 Tönnersa "Teknikdag"

8 oktober kl 12 Stadsbiblioteket Halmstad Vetenskapscafé "Om förändring"

10 oktober kl 18 Andersbergs bibliotek Vetenskapscafé "Brännbart"

12 oktober 18,30 Tönnersa "Öppet hus" samarr. HAS

15 oktober kl 13 Teckningsmuseet i Laholm Vetenskapscafé "Någon gick förbi"

16 oktober kl 14 Museet Halmstad Vetenskapscafé "Normal fantasi eller sjuka idéer"

24 oktober FN dagen kl 19 Grimeton Vetenskapscafé

27 oktober kl 19 Laholm Ladys evening ” Könsskillnader i hjärnan”

31 oktober Falkenberg Stadsbiblioteket "Höstlovsaktiviteter"

9 november kl 18 Tönnersa "Öppet hus"

12 november kl 13 Teckningsmuseet i Laholm Vetenskapscafé "2 kg av våra minsta vänner"

13 november Arkivens Dag Falkenberg Vetenskapscafé

14 november kl 17 Andersbergs Bibliotek Vetenskapscafé

19 november kl 12 Stadsbiblioteket Halmstad Vetenskapscafé " Kroppsspråket säger mer"

23 november Naturum Getterön "Stjärntittarkväll"

3 december kl 12 Stadsbiblioteket Halmstad Vetenskapscafé

5 december kl 18 Andersbergs Bibliotek Vetenskapscafé "Kroppsspråket"

10 december Jul på Grimeton. Lucia och Vetenskapscafé om ljus

11 december Museet Halmstad Vetenskapscafé om symboler

Arrangörer, medarrangörer, medverkande och sponsorer

Region Halland
Landshövdingen
Carl Bennett AB
Högskolan i Halmstad
Musik i Halland
Hallands Sjukhus
Hallands Konstmuseum
Svenska kyrkan
Medborgarservice på Andersberg
Andersbergs bibliotek, Halmstad
Hallands astronomiska sällskap
Stadsbiblioteket i Halmstad
Osbecksgymnasiet, Laholm
Fyrverkerifestivalen i Halmstad
Göteborgs stadsbibliotek
Vetenskapsfestivalen i Göteborg
Båstads församling
KLIMP, Halmstad
Världsarvet Grimeton
Hylte kommun
Immanuelkyrkan, Halmstad
Falkenbergs bibliotek
Naturskyddsföreningen Hyltekretsen
Naturskyddsföreningen Varbergskretsen
Varbergs ornitologiska förening
Projekt Naturskogsbruk
Göteborgs Astronomiska Klubb
Naturum Getterön, Varberg
Tjolöholms slott
ABF Halmstad
AS Tycho Brahe, Lund
Teckningsmuseet, Laholm
Hallands geologiska klubb
Totalt 33 stycken

Kunskap och vetenskapsinformation är en allemansrätt

**Hallands
bildningsförbund**